

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie (vrátane testu MSP)

Materiál bude mať vplyv s ohľadom na veľkostnú kategóriu podnikov:

- iba na MSP (0 - 249 zamestnancov)
 iba na veľké podniky (250 a viac zamestnancov)
 na všetky kategórie podnikov

3.1 Dotknuté podnikateľské subjekty - z toho MSP

*Uveďte, aké podnikateľské subjekty budú predkladaným návrhom ovplyvnené.
Aký je ich počet?*

Návrhom bude priamo ovplyvnená skupina zamestnávateľov, ktorá poskytuje zamestnancom mzdu na minimálnej zákonom ustanovenej úrovni vrátane podnikateľov – fyzických osôb (samostatne zárobkovo činných osôb – ďalej „SZČO“), ak zamestnávajú takýchto zamestnancov. Zvýšenie nákladov možno očakávať aj u zamestnávateľov, ktorí nemajú odmeňovanie upravené v kolektívnej zmluve a poskytovali mzdu na úrovni minimálneho mzdového nároku zamestnanca podľa § 120 Zákonníka práce. Pre kvantifikáciu tohto vplyvu nie sú k dispozícii relevantné údaje o počtoch zamestnancov so mzdou na úrovni minimálneho mzdového nároku.

Na základe údajov z výberového zisťovania o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04 za I. štvrtrok 2019 je možné celkový počet dotknutých zamestnávateľov podnikateľskej sféry (mimo SZČO) odhadnúť **na cca 27,4 tis.**, z toho cca 27,0 tis. zamestnávateľov (cca 98 %) je s počtom do 250 zamestnancov.

Podľa údajov z tohto štatistického zisťovania budú najviac ovplyvnení zamestnávateľia v odvetví ubytovacích a stravovacích služieb (podiel zamestnancov so mzdou do 580 eur za I. štvrtrok 2019 bol 29,25 %), v odvetví ostatných činností (podiel 17,53 %) a v odvetví administratívnych a podporných služieb (podiel cca 13,58 %). Z ďalších odvetví najväčší podiel zamestnancov so mzdou pod úrovňou navrhovanej sumy minimálnej mzdy je v odvetví stavebníctva (12,91 % počtu zamestnancov) a v odvetví činnosti v oblasti nehnuteľností (10,79 % počtu zamestnancov).

Na základe údajov Sociálnej poisťovne možno kvalifikovane odhadnúť počet dotknutých podnikateľských subjektov na ďalších **cca 27,9 tisíc SZČO**. Spolu počet dotknutých podnikateľských subjektov možno odhadnúť na **55,3 tis. zamestnávateľov**.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií - z toho MSP

*Uveďte, akou formou (verejná alebo cieleň konzultácie a prečo) a s kým bol návrh konzultovaný.
Ako dlho trvali konzultácie?
Uveďte hlavné body konzultácií a výsledky konzultácií.*

Predbežná informácia týkajúca sa návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2020 (ďalej len „návrh nariadenia“) bola zverejnená na portáli Slov-Lex dňa 6. júna 2019 s možnosťou verejnosti zapojiť sa do prípravy predmetného nariadenia formou zasielania pripomienok a návrhov v lehote do 10. júla 2019. Zverejnením predbežnej informácie bol začatý proces konzultácií s podnikateľským prostredím v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov vrátane testovania vplyvov na malé a stredné podniky. Pre proces konzultácií bol vyčlenený dostatočný časový priestor požadovaný Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov a konzultácie trvali najmenej štyri týždne. V rámci zverejnenej predbežnej informácie záujme o konzultácie prejavilo iba Centrum lepšej regulácie agentúry Slovak Business Agency. SBA vykonalo test vplyvov predkladaného materiálu na malé a stredné podniky, ktorý tvorí samostatnú prílohu k návrhu nariadenia.

Zároveň prebiehali konzultácie medzi reprezentatívnymi zástupcami sociálnych partnerov prostredníctvom zasadaní Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „HSR“). Potreba konzultácií prostredníctvom zasadaní HSR vyplýva priamo zo zákona o minimálnej mzde a zo zákona č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Z každého zasadania HSR sa

vyhotovuje záznam, ktorý je verejne prístupný na webovom sídle: http://www.vlada.gov.sk/hospodarska-a-socialna-rada-sr/ .
3.3 Náklady regulácie - z toho MSP
3.3.1 Priame finančné náklady <i>Dochádza k zvýšeniu/zníženiu priamych finančných nákladov (poplatky, odvody, dane clá...)? Ak áno, popíšte a vyčíslite ich. Uveďte tiež spôsob ich výpočtu.</i>
Dochádza k zvýšeniu mzdových nákladov z dôvodu zvýšenia sumy minimálnej mzdy (zvýšenie objemu doplatkov do novej sumy). Nadväzne na zvýšenie mzdových nákladov vzrastú odvody do poisťovních fondov. Zvýšenie objemu doplatkov do navrhovanej sumy minimálnej mzdy možno u dotknutých podnikateľov vrátane SZČO kvalifikovane odhadnúť na 6 628,8 tis. eur mesačne (bez odvodov); v ročnom vyjadrení náklady na doplatky budú cca 79 545,6 tis. eur a odvody do poisťovních fondov z tejto sumy 27 994,1 tis. eur ročne. Celkové zvýšenie nákladov možno odhadnúť na cca 107 539,7 tis. eur ročne . V tomto kvalifikovanom odhade nie je zahrnuté zvýšenie doplatkov do nových sadzieb minimálnych mzdových nárokov z dôvodu absencie relevantných údajov o zaradovaní zamestnancov do stupňov náročnosti, ktoré by umožnili kvantifikovať aj tieto vplyvy. Z dôvodu zvýšenia sumy mesačnej minimálnej mzdy o 60 eur sa zvýši hodinová minimálna mzda z 2,989 eura na 3,333 eura. Súčasne dôjde k zvýšeniu minimálnych sadzieb mzdových zvýhodnení, ktoré sa počítajú z ustanovenej sumy minimálnej mzdy v zmysle ustanovení Zákonníka práce – ide o mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu, mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu, mzdové zvýhodnenie za prácu v nedeľu, a tiež dôjde k zvýšeniu minimálnej sumy mzdovej kompenzácie za sťažený výkon práce a náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti mimo pracoviska. Tento dodatočný vplyv sa môže dotknúť len zamestnávateľov, ktorí uvedené mzdové zvýhodnenia už v súčasnosti nemajú dohodnuté vyššími, ako zákonom garantovanými minimálnymi sadzbami. Pre kvantifikáciu tohto vplyvu nie sú k dispozícii relevantné údaje o počtoch zamestnancov, ktorým sa poskytujú uvedené mzdové zvýhodnenia na minimálnej úrovni alebo pod úrovňou sadzieb, odvodených z novej sumy hodinovej minimálnej mzdy. Zvýšenie nákladov zamestnávateľov môže vzniknúť aj z dôvodu potreby poskytnúť doplatok k odmene fyzickej osobe, ktorá pre zamestnávateľa vykonáva prácu na základe niektorej z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v prípade, ak by výška poskytnutej odmeny v prepočte na odpracovanú hodinu nedosiahla sumu hodinovej minimálnej mzdy. Rozsah tohto vplyvu nie je možné odhadnúť pre nedostatok relevantných údajov o výške odmien za prácu „na dohodu“ v prepočte na odpracovanú hodinu; tento vplyv zvýšenia sumy minimálnej mzdy na náklady zamestnávateľov možno považovať za zanedbateľný. Z dôvodu zvýšeného maloobchodného obrátu a príjmov z predaja tovaru možno očakávať aj pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie.
3.3.2 Nepriame finančné náklady <i>Vyžaduje si predkladaný návrh dodatočné náklady na nákup tovarov alebo služieb? Zvyšuje predkladaný návrh náklady súvisiace so zamestnávaním? Ak áno, popíšte a vyčíslite ich. Uveďte tiež spôsob ich výpočtu.</i>
Návrh si nevyžaduje dodatočné náklady v súvislosti so zamestnávaním.
3.3.3 Administratívne náklady <i>Dochádza k zavedeniu nových informačných povinností alebo odstráneniu, príp. úprave existujúcich informačných povinností? (napr. zmena požadovaných dát, zmena frekvencie reportovania, zmena formy predkladania a pod.) Ak áno, popíšte a vyčíslite administratívne náklady. Uveďte tiež spôsob ich výpočtu.</i>
Návrh nevyvoláva žiadne zvýšenie administratívnych nákladov zamestnávateľov.

3.3.4 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

	<i>Náklady na 1 podnikateľa v eurách ročne</i>	<i>Náklady na celé podnikateľské prostredie v eurách</i>
<i>Priame finančné náklady</i>	<i>1 946</i>	<i>107 539 252,15</i>
<i>Nepriame finančné náklady</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Administratívne náklady</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Celkové náklady regulácie</i>	<i>1 946</i>	<i>107 539 252,15</i>

**3.4 Konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu
- z toho MSP**

Dochádza k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nových dodávateľov alebo poskytovateľov služieb? Bude mať navrhovaná zmena za následok prísnejšiu reguláciu správania sa niektorých podnikov? Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)? Ak áno, popíšte.

Aký vplyv bude mať navrhovaná zmena na obchodné bariéry? Bude mať vplyv na vyvolanie cezhraničných investícií (príliv /odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)? Ak áno, popíšte.

Ako ovplyvní cenu alebo dostupnosť základných zdrojov (suroviny, mechanizmy, pracovná sila, energie atď.)? Ovplyňuje prístup k financiám? Ak áno, ako?

Bez priameho vplyvu na vytváranie obchodných bariér.

**3.5 Inovácie
- z toho MSP**

Uved'te, ako podporuje navrhovaná zmena inovácie.

Zjednodušuje uvedenie alebo rozšírenie nových výrobných metód, technológií a výrobkov na trh?

Uved'te, ako vplýva navrhovaná zmena na jednotlivé práva duševného vlastníctva (napr. patenty, ochranné známky, autorské práva, vlastníctvo know-how).

Podporuje vyššiu efektívnosť výroby/využívania zdrojov? Ak áno, ako?

Vytvorí zmena nové pracovné miesta pre zamestnancov výskumu a vývoja v SR?

Bez vplyvu na inovácie.

Komentár k Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie

Podnikateľská sféra (bez zamestnancov SZČO)

Zdroj údajov: Výberové štatistické zisťovanie, štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04, údaje za I. štvrťrok 2019, podklady z informačného systému sociálnej poisťovne o zamestnancoch u SZČO

Zisťované údaje:

- počty zamestnancov u podnikateľov - právnických osôb so mzdou do 520 eur mesačne a so mzdou v rozpätí nad 520 eur až do 580 eur mesačne,
- počty zamestnancov u podnikateľov – fyzických osôb (SZČO) v rovnakých pásmach vymeriavacích základov,
- počty podnikateľských subjektov (právnických osôb a fyzických osôb – SZČO), u ktorých sú takíto zamestnanci,
- objem doplatkov do novej sumy minimálnej mzdy a v prípade zamestnancov u SZČO priemerné vymeriavacie základy v oboch príjmových pásmach.

Kritériá výberu:

- výlučne zamestnanci zamestnávateľov tzv. podnikateľskej sféry,
- u zamestnancov právnických osôb len zamestnanci pracujúci na plný úväzok,
- dopočet výsledkov za výberovú vzorku na počty zamestnancov právnických osôb podľa registra organizácií.

Zistené údaje:

Mzdové pásmo hrubej priemernej mesačnej mzdy	Podnikateľská sféra – mimo SZČO			
	podieľ v %	počet zamestnancov	objem dopl. do 580 eur mesačne	Počet dotknutých zamestnávateľov
do 520 eur	1,344	19 549	1 637 287,21	4 322
nad 520 eur do 580 eur	6,825	99 290	3 437 444,15	23 037
Počet zamestnancov s doplatkom, počet zamestnávateľov a zvýšenie doplatkov v eurách mesačne:		118 839	5 074 731,37	27 359

Celkové zvýšenie potreby na doplatky po zvýšení sumy minimálnej mzdy predstavuje úhrn:

- zvýšenia doplatkov v priemernej sume 83,75 eur mesačne pre 19 549 zamestnancov so mzdou do 520 eur mesačne (19549 osôb x 83,75 eur = 1 637 287,21 eur) – podľa prepočtu cez priemerný hodinový zárobok a po očistení o mzdové zvýhodnenia za prácu v noci, vo sviatok, v sobotu a v nedeľu
- nových doplatkov u 99 290 zamestnancov v príjmovom pásme nad 520 eur mesačne do 580 eur mesačne v sume 3 437 444,15 eura mesačne (v priemere na zamestnanca 34,62 eura mesačne), t.j. priemerná mzda tejto skupiny zamestnancov predstavuje 545,38 eura mesačne (580 – 34,62).

Spolu možno predpokladané zvýšenie potreby doplatkov do sumy minimálnej mzdy (bez odvodov zamestnávateľa) odhadnúť na **5 074 731,37 eura mesačne**, t.j. cca **60 896 776,32 eura ročne**.

Zvýšenie nákladov SZČO z dôvodu zvýšenia doplatkov do minimálnej mzdy a odvodov do poisťovních fondov.

Z podkladov Sociálnej poisťovne o vymeriavacích základoch zamestnancov zamestnaných u SZČO za január až apríl 2019, boli zistené nasledovné údaje:

Pásmo vymeriavacieho základu	Podnikateľská sféra – SZČO			
	počet zamestnancov	úhrn vymeriavacích základov (VZ) v eurách	Priem. VZ na zamestnanca v eurách	Počet SZČO s aspoň 1 zamestnancom
do 520 eur	49 436,0	12 917 238,14	261,29	21 032
nad 520 eur do 580 eur	12 359,0	6 640 294,85	537,28	6 871
Počet zamestnancov s doplatkom spolu:	61 795,0	Počet dotknutých SZČO spolu:		27 903

Kvantifikácia celkového zvýšenia potreby na doplatky po zvýšení sumy minimálnej mzdy u zamestnancov SZČO vychádza z predpokladu, že vymeriavacie základy možno považovať za analógiu mzdy zamestnanca. Nakoľko údaje Sociálnej poisťovne o vymeriavacích základoch neumožňujú zohľadniť vplyv počtu odpracovaných hodín a dĺžky dohodnutého týždenného pracovného času, kvalifikovaný odhad bol uskutočnený na základe nasledujúcich predpokladov:

- zvýšenie doplatkov v skupine zamestnancov do 520 eur mesačne bude predstavovať súčin priemerného vymeriavacieho základu, počtu dotknutých zamestnancov a percentuálneho zvýšenia sumy minimálnej mzdy ($261,29 \times 49\,436 \times 60 \text{ eur} / 520 \text{ eur} = 1\,490\,438,36$ eura mesačne),
- vznik nových doplatkov u zamestnancov v pásme medzi 520 eur mesačne a 580 eur mesačne, bol vypočítaný vo výške rozdielu medzi novou sumou minimálnej mzdy 580 eur mesačne a priemerným vymeriavacím základom 537,28 eura mesačne ($42,72$ eura) za 12 359 zamestnancov v tomto príjmovom pásme ($42,72 \times 12\,359 = 527\,974,48$ eura mesačne).

Spolu možno predpokladané zvýšenie potreby doplatkov do sumy minimálnej mzdy (bez odvodov zamestnávateľa) odhadnúť na cca **2 018 414,84 eur mesačne** a cca **24 220 978,08 eura ročne**.

Výpočet odvodov na zdravotné poistenie za zamestnávateľa

Zo sumy 520 eur mesačne odvody za zamestnávateľa na zdravotné poistenie predstavovali **52 eur mesačne**. Odvody za zamestnávateľa zo sumy 580 eur budú predstavovať **58 eur mesačne**. Medziročný nárast odvodov zamestnávateľa na zdravotné poistenie z dôvodu zvýšenia sumy minimálnej mzdy z 520 na 580 eur predstavuje **6 eur mesačne**.

Pri skupine zamestnancov u SZČO, ktorých vymeriavací základ je nižší ako 520 eur, predstavuje priemerný vymeriavací základ za zamestnanca 261,29 eura. Odvody

zamestnávateľa z danej sumy boli 26,13 eura. Po náraste minimálnej mzdy na 580 eur (nárast o 11,54%) možno predpokladať, že o rovnaké percento porastie aj priemerný vymeriavací základ u tejto skupiny zamestnancov. Po predpokladanom zvýšení vymeriavacieho základu na 291,44 eura ($261,29 * 580/520$) odvody zamestnávateľa na zdravotné poistenie budú predstavovať 29,14 eura mesačne.

- U zamestnancov s príjmom v rozpätí medzi 520 a 580 eur sa podľa výšky príjmu už odvody na zdravotné poistenie odvádzali, takže nárast príjmov zdravotných poisťovní bude nižší v závislosti od dosahovaného priemerného príjmu (vymeriavacieho základu), ktorý je u jednotlivých skupín zamestnancov rôzny: 537,28u zamestnancov právnických osôb, t.j. mimo zamestnancov SZČO (PS) v príjmovom pásme 520 až 580 eur priemerná mzda predstavovala **545,38 eura mesačne**, z čoho odvody zamestnávateľa predstavovali **54,54 eura**; nárast odvodov bude **3,46 eura mesačne** na zamestnanca ($58 - 54,54 = 3,46$ eura),
- U zamestnancov SZČO v tom istom príjmovom pásme priemerný vymeriavací základ bol kvalifikovane odhadnutý na **537,28 eura**, z čoho odvody zamestnávateľa predstavujú **53,73 eura mesačne**; zvýšenie odvodov bude predstavovať **4,27 eura mesačne** na zamestnanca ($58 - 53,73 = 4,27$ eura).

Kvalifikovaný odhad vplyvu zvýšenia sumy minimálnej mzdy na odvody zamestnávateľa do zdravotných poisťovní v roku 2020 pri sadzbe za zamestnávateľa v podiele 10 %:

Skupina zamestnancov	Počet zamestnancov	Zvýšenie vymeriavacieho základu v eurách ročne	Zvýšenie na všetkých zamestnancov ročne v €
PS bez SZČO spolu	68 985,0	31 960 540,32	3 190 092,27
Zam. u SZČO spolu	111 649,20	47 585 047,56	4 758 483,85
Spolu odvody zamestnávateľa na zdravotné poistenie:		79 545 587,88	7 948 576,12

Výpočet celkového vplyvu zvýšenia doplatkov na celkové ročné náklady zamestnávateľov vrátane SZČO v tis. eur:

Položky zvyšujúce náklady zamestnávateľov	v tis. eur ročne
Zvýšenie nákladov na doplatky (bez odvodov) v eurách ročne:	79 545 587,88
Odvody do poistných fondov hradené zamestnávateľom zo zvýšených doplatkov v eurách ročne	27 994 064,27
- v tom odvody do Sociálnej poisťovne (25,2 %)	20 045 488,15
- v tom odvody do zdravotných poisťovní (10 %)	7 948 576,12
Nárast mzdových nákladov na doplatky vrátane odvodov u zamestnávateľov v eurách ročne	107 539 652,15
- zvýšenie nákladov na doplatky vrátane odvodov zamestnávateľov v eurách mesačne	8 961 637,68
Odhad počtu zamestnancov, ktorým sa budú poskytovať doplatky do sumy minimálnej mzdy (osoby)	180 634,20
- zvýšenie mesačných nákladov zamestnávateľov spolu (vrátane odvodov) v prepočte na 1 zamestnanca mesačne v eurách na osobu	49,61